

Undervisningsbeskrivelse

Termin	December 2025
Institution	Holstebro-Lemvig-Struer VUC
Uddannelse	HF/ Enkeltfag
Fag og niveau	Psykologi C
Lærer(e)	Annette Enevoldsen
Hold	Ps1C105

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Tema 0	Introduktion
Tema 1	Barndommen som fundament for personlighedens udvikling?
Tema 2	Kan alle lære alt?
Tema 3	Socialpsykologi og kulturmøder
Tema 4	Den svære ungdom?

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Tema 0	Introduktion
Indhold	Undervisningen indledes med en introduktion til psykologiens mangfoldige univers og psykologiens videnskabsteoretiske baggrund og dens metoder. Kernestof: - Larsen, O. S. (2008): Den mangfoldige psykologi. I: <i>Psykologiens veje</i>. (s. 7-24). Systime Medier/videoklip: - Ted Talk om neuroplasticitet https://www.youtube.com/watch?v=LNHBMFCzznE Supplerende litteratur: (Læreroplæg – materialet er ikke udleveret til eleverne) - Christensen, G. (2014): Psykologien som videnskab. I: <i>Psykologiens videnskabsteori en introduktion</i>. (s. 93-116). Samfundslitteratur
Omfang	Ca. 12 lektioner af 45 minutter varighed.
Særlige fokus-punkter	– redegøre for og kritisk forholde sig til psykologisk viden i form af psykologiske teorier, begreber og undersøgelser – inddrage og vurdere forskellige forklaringer på psykologiske problemstillinger – demonstrere et elementært kendskab til fagets forskningsmetoder og etiske problemstillinger i psykologisk forskning samt kunne skelne mellem hverdagspsykologi og videnskabelig baseret psykologisk viden – argumentere fagligt og formidle psykologisk viden med et fagligt begrebsapparat på en klar og præcis måde – demonstrere viden om psykologis identitet og metoder og behandle problemstillinger i samspil med andre fag.
Væsentligste arbejdsformer	Blandede

Tema 1	Barndommen som fundament for personlighedens udvikling?
Indhold	I dette tema har eleverne fået en indføring i udvalgte klassiske udviklingspsykologiske teorier. Temaets omdrejningspunkt har været at undersøge, hvilken betydning den tidlige barndom, de nære relationer, opdragelse og socialisering kan få for den menneskelige udvikling. I den forbindelse blev optikken først og fremmest rettet mod de psykoanalytiske teorier, hvor vi har gået historisk/kritisk til værks fra Freud over Bowlby til Stern. Desuden belyses definitionen på - og følgerne af omsorgssvigt, ligesom eleverne gøres bekendt med, at mennesket kan klare udviklingsopgaven godt selv under vanskelige vilkår. Kernestof: • Larsen, O. S. (2008): Psykoanalysen. I: <i>Psykologiens veje</i>. (s. 47-68). Systime • Larsen, O. S. (2008): Den moderne spædbarnsforskning. I: <i>Psykologiens veje</i>. (s. 80-82). Systime • Larsen, O. S. (2008): Daniel Stern. I: <i>Psykologiens veje</i>. (s. 82-95). Systime • Larsen, O. S. (2008): John Bowlby. I: <i>Psykologiens veje</i>. (s. 96-102). Systime • Larsen, O. S. (2008): Omsorgssvigt, Børns reaktioner på omsorgssvigt og resiliens. I: <i>Psykologiens veje</i>. (s. 120-126). Systime • Larsen, O. S. (2015): Kauai-undersøgelsen. I: <i>Psykologiens veje</i>. (s. 132-135). Systime • Larsen, O. S. (2008): Opdragelsesidealer. I: <i>Psykologiens veje</i>. (s. 146-153). Systime • Storr-Hansen, A. Ditlevsen, K og Studstrup, T. (2017). Socialisering hjemme og ude. I: <i>Køn og ligestilling</i>. (s.25-29). Columbus Faglig artikel: • Lindeberg H.N. et al.: Opsummering af resultater i rapporten: <i>Kvalitet i dagtilbud</i>. Danmarks Evalueringsinstitut og VIVE, 2023 https://docs.google.com/document/d/1tMngfZxSL52mfHmUTnPaFK_H_QrHkKaI/edit Medier/videoklip • Freud: Lokaliseret 14.05.25 på https://youtu.be/kDO1B5NtrUM • Stern: Lokaliseret 14.05.25 https://www.youtube.com/watch?v=FI4I6I-nyUI • Still Face Experiment: Dr. Edward Tronick. Lokaliseret d. 14.05.2021 på: https://www.youtube.com/watch?v=apzXGEbZht0 • Den visuelle kløft lokaliseret den 28.06.25 https://www.youtube.com/watch?v=p6cqNhHrMJA • Høj, L.(1998): Er du mors lille dreng. TV2 • Høj L. (2008): Mors lille dreng – 10 år efter. Artikler anvendt i analytisk øjemed: • Greve, M.(2015). ”Tidligere Tvangsfjernet: Tvangsfjernelse blev min red-

	ning”. På DR.DK. Lokaliseret d. 03.07.2025 på: https://www.dr.dk/levnu/boern/tidligere-tvangsfjernet-tvangsfjernelse-blev-min-redning • Skyum, S.(2020). ”4 af 10 anbragte børn er uden job som 30-årige”. I: <i>Jyllands-Posten</i>. Lokaliseret d. 03.07.2025 på: https://jyllands-posten.dk/indland/ECE11853296/4-af-10-anbragte-boern-er-uden-job-som-30aarige/
--	---

Omfang	Ca. 21 lektioner af 45 minutters varighed.
Særlige fokuspunkter	– redegøre for og kritisk forholde sig til psykologisk viden i form af psykologiske teorier, begreber og undersøgelser – inddrage og vurdere forskellige forklaringer på psykologiske problemstillinger – demonstrere et elementært kendskab til fagets forskningsmetoder og etiske problemstillinger i psykologisk forskning samt kunne skelne mellem hverdagspsykologi og videnskabelig baseret psykologisk viden – argumentere fagligt og formidle psykologisk viden med et fagligt begrebsapparat på en klar og præcis måde – demonstrere viden om psykologis identitet og metoder og behandle problemstillinger i samspil med andre fag.
Væsentligste arbejdsformer	Blandede

Tema 2	Kan alle lære alt?
Indhold	I dette tema har vi beskæftiget os med en række klassiske læringsteorier og nyere pædagogiske psykologiske teorier. Omdrejningspunktet har været at undersøge: Hvordan lærer man – og kan alle lære alt? I den forbindelse har vi haft fokus på, hvilken betydning arv, miljø og kultur har for læring. Derfor har vi berørt områder som fx social arv, motivation samt hvilke mere generelle faktorer, der spiller ind i forhold til læring. Temaet har delvist været holdt op mod elevernes egen uddannelsessituation, og det har således sigtet mod at bidrage til kursisternes dannelse og selvindsigt i forhold til deres læringsprocesser. De væsentligste faglige berøringspunkter har været: Behaviorismen, Bandura, kognitiv psykologi, Bourdieu og forskning i social arv i forhold til uddannelsesniveau. Kernestof: • Larsen, O.S. (2008): Kapital og habitus. I: <i>Psykologiens veje</i>. (s. 287-288). Systime • Hannibal, J. (2012): Self-efficacy – Banduras teori om motivation. I(ukendt op-rindelse). (s. 1-5) • Ravn, F.A.P og Wolf, S. (2015): Behaviorisme. I: <i>Psykologi – fra celle til selfie</i>. (s.266-278). Columbus • Ravn, F.A.P og Wolf, S. (2015): Kognitiv psykologi. I: <i>Psykologi – fra celle til selfie</i>. (s.278-286). Columbus • Riisager, M. (2021): To historiske syn på udviklingen af tænkeevnen. I: <i>PsykC Grundbog til psykologi på C-niveau</i>. (s. 132-133). Frydenlund Faglige artikler: • Løntoft, S. (2015): Giver det mening at tale om social arv i dag? I: <i>Asterisk</i>, nr. 74. Lokaliseret d. 14.05.2021 på: http://edu.au.dk/fileadmin/edu/Asterisk/74/Asterisk74-s14-17.pdf • Calina Leonhardt Dina Danielsen Susan Andersen: Sammenfatning af resultater fra «Rapport om skærmforbrug og koncentration blandt børn og unge», Statens Institut for Folkesundhed/SDU, 2024 Artikler anvendt i analytisk øjemed: • Slumstrup, S. og Klokkeholm, A.(2020): Børnene på bagerste række. DR1. Lokaliseret d. 20.05.2025 på: www.mitCFU.dk

	Medier/videoklip: • Eksempel på operant betingning. Lokaliseret d. 23.04.2025 på: https://www.youtube.com/watch?v=MEhSk71gUCQ • Eksempel på klassisk betingning. Lokaliseret d. 23.04.2025 på: https://www.youtube.com/watch?v=dZVF6hHUuBU • The little Albert experiment. Lokaliseret d. 23.04.2025 på: https://www.youtube.com/watch?v=9hBfnXACsOI • Eksempel på operant betingning. Lokaliseret d. 23.04.2018 på: https://www.youtube.com/watch?v=Mt4N9GSBoMI • Eksempel på operant betingning. Lokaliseret d. 23.04.2025 på: https://www.youtube.com/watch?v=yhvaSEJtOV8 • Ted Talk om Bourdeui: Lokaliseret 07.08.25 https://www.ted.com/talks/jessica_labhart_same_hats_different_heads_social_capital •
Omfang	Ca. 25 lektioner af 45 minutters varighed.
Særlige fokus-punkter	– demonstrere et bredt kendskab til fagets stofområder, primært i forhold til det normalt fungerende menneske – inddrage og vurdere forskellige forklaringer på psykologiske problemstillinger – argumentere fagligt og formidle psykologisk viden med et fagligt begrebsapparat på en klar og præcis måde
Væsentligste arbejdsformer	Blandede

Tema 3	Socialpsykologi og kulturmøder
Indhold	Indfaldsvinklen i dette forløb er kulturmøder og kulturforskelle. Her introduceres eleverne for den klassiske socialpsykologi (bl.a. repræsenteret af: Milgram, Sherif, Asch, Stoner, Janis og Tajfel og Turner) og mere generel viden om kultur og kulturforskelle. Temaet centreres i at give eleverne et psykologifagligt indblik i, hvordan mennesket reagerer i flok, hvorfor vi i vid udstrækning udviser loyalitet overfor vores egen-gruppe, og hvorfor vi har en tendens til at vende os mod fremmede. Vi undersøger desuden, hvordan det enkelte menneske kan blive påvirket af gruppen til at begå handlinger, der kan være skadelige for andre. Kernestof: • Larsen, O. S. (2018): Kulturmøder og kulturforskelle. I: <i>Psykologiens veje</i>. (s. 420-438). Systime • Larsen, O. S. (2018): Socialpsykologi. I: <i>Psykologiens veje</i>. (s. 375-387). Systime • Larsen, O. S. (2018): Intergruppe konflikter. I: <i>Psykologiens veje</i>. (s. 391-395). Systime • Larsen, O. S. (2015): Lydighedens dilemma. I: <i>Psykologiens veje</i>. (s. 470-474). Systime • Larsen, O. S. (2015): Holdninger. I: <i>Psykologiens veje</i>. (s. 411-414). Systime Artikler anvendt i analytisk øjemed: • Rebouh, D. (2017): Vi låser os inde i ekkokamre med vores meningsfæller. På DR. Lokaliseret d. 14.05.2025 på: https://www.dr.dk/nyheder/indland/ekspert-vi-laaser-os-inde-i-ekkokamre-med-vores-meningsfaeller • Ukendt. (2017): ITU-undersøgelse gør op med myte om Facebooks ekkokamre. Næsten en tredjedel af danskerne ændrer af og til holdning som følge af en politisk diskussion på Facebook. Lokaliseret d. 14.05.2021 på: ITU-undersøgelse gør op med myte om Facebooks ekkokamre Version2 Medier/videoklip: • DR-Dokumentar: Oprør fra Ghettoen (2), Moes dobbeltliv. Lokaliseret d. 01.09.25: https://mitcfu.dk/MaterialeInfo/?faust=TV0000036911 Asch's konformitetsforsøg: • https://www.youtube.com/watch?v=ZeRWLLNehII • Milgrims lydighedseksperiment, lokaliseret 01.08.25: https://www.youtube.com/watch?v=xOYLCy5PVgM
Omfang	Ca. 15 lektioner af 45 minutters varighed.
Særlige fokus-punkter	– demonstrere et bredt kendskab til fagets stofområder, primært i forhold til det normalt fungerende menneske – redegøre for og kritisk forholde sig til psykologisk viden i form af psykologi-

	ske teorier, begreber og undersøgelser – formulere konkrete psykologifaglige problemstillinger i aktuelt stof samt udvælge og anvende relevant psykologisk viden fra forskellige kilder, herunder digitale medier, til at undersøge disse problemstillinger og kunne forholde sig kritisk til den anvendte viden på et fagligt grundlag – demonstrere et elementært kendskab til fagets forskningsmetoder og etiske problemstillinger i psykologisk forskning samt kunne skelne mellem hverdagspsykologi og videnskabelig baseret psykologisk viden – vurdere betydningen af sociale og kulturelle faktorer i forhold til menneskers tænkning og handlinger
Væsentligste arbejdsformer	Blandede

Tema 4	Den svære ungdom?
Indhold	I dette forløb har vi beskæftiget os med Ziehes beskrivelse af det senmoderne, konkurrenceprægede - men frisatte samfund. Derudover har vi fokuseret på, hvilke muligheder og udfordringer det kan have at være ung nu. I den sammenhæng er der primært blevet stillet skarpt på præstationspres, stress og sociale mediers betydning for identitetsdannelse. Vi har bl.a. inddraget eksistentiel psykologi, Gergen, Vincent Hendricks og Høgh-Olesens teorier. Kernestof: • Brøndum, P. og Hansen, T. H. (2014): Thomas Ziehe – Formbarhed i det senmoderne samfund. I <i>Luk samfundet op</i>. (s. 73-76). Colombus • Larsen, O.S. (2018): Sociale arenaer, roller og identitet. I: <i>Psykologiens veje</i>. (s. 334-337) • Larsen, O.S. (2015): Eksistentiel psykologi. I: <i>Psykologiens veje</i>. (s. 255-263). Systime • Larsen, O. S. (2018): Stress og coping. I: <i>Psykologiens veje</i>. (s. 439-458). Systime Faglige artikler: • Nielsen, A. M. og Lagermann, L. C(2017): STRESS I GYMNASIET, Hvad der stresser gymnasieelever og hvordan forebyggelse og behandling virker med ”Åben og Rolig for Unge”. Sammenfatning af resultater og anbefalinger. Lokaliseret d. 19.11.2025 på: https://emu.dk/sites/default/files/2018-10/Anbefalinger%20Stress%20i%20gymnasiet.pdf • Hendricks, V. F. og Wiewiura, J. S. (2016): Pinball-effekten: Derfor ødelægger sociale medier din koncentration. På: <i>Forskerzonen</i>. Lokaliseret d. 19.11.2025 på: https://videnskab.dk/kultur-samfund/derfor-odelaegger-sociale-medier-din-koncentration Artikler anvendt i analytisk øjemed: • Ukendt forfatter: Jeg føler mig uelsket: Lokaliseret den 15.11.25 her: https://docs.google.com/document/d/17E1JG8gaGoxIO4iDqkCdBT9ACWL9b8Ui/edit • Christensen, C. D.(2021): 17-årig tog study drugs for at præstere i gymnasiet: - Bivirkningerne stopper. Karaktererne vil følge mig hele livet. På: <i>TV2 Nyheder</i>. Lokaliseret d. 19.11.2025 på: 17-årig tog study drugs for at præstere i gymnasiet: - Bivirkningerne stopper. Karaktererne vil følge mig hele livet - TV 2
Omfang	Ca. 16 lektioner af 45 minutters varighed.

Særlige fokus-punkter	– demonstrere et bredt kendskab til fagets stofområder, primært i forhold til det normalt fungerende menneske – vurdere betydningen af sociale og kulturelle faktorer i forhold til menneskers tænkning og handlinger – argumentere fagligt og formidle psykologisk viden med et fagligt begrebsapparat på en klar og præcis måde – demonstrere viden om psykologis identitet og metoder og behandle problemstillinger i samspil med andre fag.
Væsentligste arbejdsformer	Blandede

